

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 24 lipca 2013 r.

LEX-I.4131.93.2013.MB

***Rada Gminy Leoncin
ul. Partyzantów 3
05-155 Leoncin***

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594).

stwierdzam nieważność

uchwały Nr L/241/13 Rady Gminy Leoncin z dnia 19 czerwca 2013 r. „w sprawie dopłaty dla odbiorców usług wodno-kanalizacyjnych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie zawartych umów z Samorządowym Zakładem Budżetowym Leoncin”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Leoncin na sesji w dniu 19 czerwca 2013 r. podjęła uchwałę Nr L/241/13 w sprawie dopłaty dla odbiorców usług wodno-kanalizacyjnych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na podstawie zawartych umów z Samorządowym Zakładem Budżetowym Leoncin. Uchwałę tę podjęto na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz na podstawie art. 24 ust. 6 ustawy

z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858), zwanej dalej „ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę”.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Leoncin podejmując niniejszą uchwałę w sposób istotny naruszyła obowiązujące prawo.

Przepis art. 24 ust.6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, który stał się podstawą podjęcia kwestionowanej uchwały stanowi, że rada gminy może podjąć uchwałę o dopłacie dla jednej, wybranych lub wszystkich taryfowych grup odbiorców usług. Tymczasem Rada Gminy Leoncin w § 2 uchwały przewidziała dopłaty jedynie dla części I grupy taryfowych odbiorców, a konkretnie ograniczyła krąg osób uprawnionych, jedynie do odbiorców zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Leoncin. Zdaniem organu nadzoru brak jest podstaw prawnych do wprowadzenia tego rodzaju różnicowania podmiotów.

Przewidziane w art. 24 ust. 6 stosowanie dopłat dla taryfowych grup odbiorców jest instrumentem godzenia interesu ekonomicznego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego z interesem społeczności lokalnych, czyli odbiorców usług. Ponieważ przewidziana prawem procedura ustalania i zatwierdzania taryf nie uwzględnia kwestii dostępności usług, więc jedynym sposobem łagodzenia społecznych skutków wzrostu cen i stawek opłat jest dotowanie przedsiębiorstwa przez gminę. Decyduje o tym rada gminy w formie uchwały.

Ustawa nie formułuje żadnych przesłanek podjęcia przedmiotowej uchwały. Rada gminy decyduje w tym zakresie w pełni uznaniowo. Wysokość dopłaty może zostać ustalona kwotowo na odbiorcę lub kwotowo do jednostki wyrażającej świadczoną usługę. Wszyscy odbiorcy z określonej taryfowej grupy muszą być traktowani tak samo. Nie jest dozwolone stosowanie dopłat dla grup adresatów wyłonionych według innych kryteriów np. według poziomu dochodów, czy miejsca zameldowania.

Rada gminy może podjąć uchwałę w dowolnym momencie i nie jest on w żaden sposób związany z procedurą ustalania taryf, ustalone kryteria wyznaczają tylko pewien kierunek dla kształtowania poszczególnych kategorii odbiorców, niemniej jednak nie oznaczają pełnej dowolności przy określaniu taryfy.

Na szczególną uwagę zasługuje wyrok NSA z 8 listopada 2012 r. Sygn. II OSK 1946/12, gdzie w uzasadnieniu Sąd wyraża opinię, iż „Zastosowanie przez gminę kryterium stałego zameldowania przenosi ciężar wyodrębnienia grupy odbiorców usług na rejestr danych o miejscu pobytu osób. Jak zauważył

Sąd, obowiązek meldunkowy był przedmiotem analiz Trybunału Konstytucyjnego. W uzasadnieniu wyroku z dnia 27 maja 2002 r., sygn. akt K 20/01 (OTK-A 2002/3/34, Dz.U.2002/78/716) Trybunał stwierdził, że obowiązek ten - i to niezależnie od zmian sposobu jego realizacji na przestrzeni czasu - służy prawidłowemu wykonywaniu przez organy władzy publicznej ich funkcji. Posiadanie informacji o miejscu zamieszkania i pobytu umożliwia racjonalizację szeregu działań należących do zadań państwa i samorządu terytorialnego. Celem obowiązku meldunkowego jest bowiem zapewnienie prawidłowego funkcjonowania ewidencji ludności. Trybunał podkreślił, że ewidencja ludności polegająca na rejestracji danych o miejscu pobytu (adresie) osób służy także ochronie interesów samych zainteresowanych (np. dzięki zameldowaniu można odnaleźć osobę w przypadku dziedziczenia przez nią majątku) oraz ochronie praw osób trzecich (np. wierzycieli w przypadku "przeprowadzki" dłużnika). Trybunał uznał obowiązek meldunkowy w świetle Konstytucji za instytucję wynikającą z klauzuli ochrony porządku publicznego, mającą także związek z ochroną praw i interesów jednostki. Nawiązując do wypowiedzi Trybunału Sąd podkreślił, że bezzasadne jest łączenie funkcjonowania ewidencji ludności z zadaniem własnym gminy jakim jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Sąd przyznał rację skarżącym, którzy zarzucili zakwestionowanej uchwale naruszenie art. 32 Konstytucji wyrażającego zasadę równości wobec prawa. W ocenie Sądu, stawianie w "mechaniczny" sposób znaku równości pomiędzy legitymowaniem się zameldowaniem na pobyt stały a różnicowaniem cen i stawek opłat w taryfie prowadzi do nierównego traktowania adresatów zaskarżonej uchwały. Sąd podkreślił, że zdaje sobie sprawę z lokalnych uwarunkowań Gminy w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym charakteru miejscowości i znacznego przyrostu ludności w okresie wakacyjnym, kosztów utrzymania urządzeń oraz inwestycji i remontów sieci zapewniających świadczenie usług w sezonie letnim dla znacznej ilości odbiorców, jednakże z uwagi na brzmienie art. 32 Konstytucji oraz specyfikę obowiązku meldunkowego nie jest możliwe zastosowanie kryterium stałego zameldowania do kalkulowania i różnicowania taryfowych cen i opłat. Eliminacja subsydiowania skrośnego powinna odbywać się na podstawie rzeczywistego użytkowania sieci wodno-kanalizacyjnej a nie na podstawie ewidencji ludności."

W związku z powyższym należy uznać, że Rada Gminy Leoncin, podejmując kwestionowaną uchwałę Nr L/241/13 naruszyła przepis art. 24 ust. 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Gminie, w świetle art. 98 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Informuję również, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały, z dniem jej doręczenia.

WOJEWODA MAZOWIECKI
wz.
Dariusz Piątek
Wicewojewoda Mazowiecki